

سخن سردبیر

بسم الله الرحمن الرحيم

قرآن کریم به عنوان جوامع الکلیم در تمامی ابعاد علمی، معنوی، اخلاقی و همه‌ی شئونات زندگی برای راهنمایی، هدایت و رساندن بشر به رشد و تعالی طرح و برنامه دارد «هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ» (بقره/ ۱۸۵) و شیوه هدایت و رهبری او پایدار و مستحکم و خدشه‌ناپذیر است (اسراء/ ۹)، که مأموریت ابلاغ و تبیین این سند راهبردی کلان نظام هستی را پیامبر اکرم (ص) به عهده دارد «وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ» (نحل/ ۴۴)، پیامبری که قرآن کریم در وصف رسالت همگانی او می‌فرماید: «وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ» (سبا/ ۲۸).

از جمع آیات، این نکته بدست می‌آید که قرآن کریم دارای جامعیت ویژه ایی است به گونه‌ای که برای همگان در هر زمان و مکانی و در هر عرصه و حوزه‌ای قابل استفاده و بهره‌برداری است و در واقع قرآن کریم تبیان هر چیزی و رساننده انسان به سعادت حقیقی دنیوی و اخروی است (نحل/ ۸۹؛ انعام/ ۵۹)؛ از این رو امام‌خامنه‌ای تأکید و تصریح دارند که «ریشه و پایه و اساس علوم انسانی را در قرآن باید پیدا کرد» (بیانات رهبری در دیدار جمعی از بانوان قرآن‌پژوه، ۲۸ مهر ۱۳۸۸).

در واقع آموزه‌های حیات‌بخش وحی به گونه‌ای است که هر کس در هر سطحی از ادراک و دانایی باشد می‌تواند از آموزه‌های اندیشه‌ساز و انگیزه‌بخش و تحول‌آفرین آن بهره‌گیرد و نیازهای مادی و معنوی را تأمین و کاستی‌ها و نواقص را رفع نماید.

با توجه به این نکته، ضروری است دانش و علوم انسانی رایج در عصر حاضر را بر قرآن کریم عرضه کرده و به تجزیه و تحلیل آن پرداخت. ضرورت آن از این حیث است که: اولاً هر دانشی مبتنی بر مبانی است و بنیان‌های حاکم در این حوزه، نگرش غربی بوده و نیازمند تحوّل جدی بر پایه‌ی آموزه‌های وحیانی و اندیشه‌ی قرآنی است. ثانیاً پاره‌ای از مبانی و مسائل این دانش رایج، ناسازگار با آموزه‌های اسلام ناب بوده و نیازمند، رد، اصلاح و تکمیل و یا جایگزین است.

و ثالثاً دانش‌های بشری در طول تاریخ، تطور و تکامل داشته که همچنان این امر تداوم دارد و بهترین مرجع و منبع برای رفع خلأها و ارائه‌ی الگوهای عینی و ملموس در این فرایند، قرآن کریم است. اساسی‌ترین دلیل آن این است خداوند قرآن مبیین را به خاتم پیامبران فرستاد و عترت پاک و مطهر را به‌عنوان ترجمان واقعی وحی و الگوهای نظری و عملی نیکو برای انسان‌ها قرار داده است.

امام‌خامنه‌ای در جایگاه رهبر انقلاب اسلامی، اهتمام خاصی به قرآن و عترت و محوریت آموزه‌های آن در گفتمان حاکم بر همه حوزه‌ها از جمله ارتش انقلابی دارد؛ از این رو در بیانات و تألیفات خود به صورت گسترده به جامعیت و مرجعیت قرآن و عترت اشاره کرده و تأکید نموده است که رشد و تعالی کشور و جامعه در همه حوزه‌ها و به‌خصوص ارتش انقلابی قوی، وابسته به تمسک و بهره‌گیری، عملیاتی سازی و نهادینه‌سازی گزاره‌ها و رهنمودهای ثقلین است.

بنابراین ضرورت دارد که بایسته‌های ارتش انقلابی از جهت اصول، مبانی، اهداف، راهبردها، راه‌کنش‌ها، راهکارها، مؤلفه‌ها و قدرت و توان نظامی در تراز نظام مقدس اسلامی

در مقیاس ملی و بین‌المللی و تراز ملاک‌های مدرن بر پایه اندیشه‌های قرآنی و روایی امام
خامنه‌ای مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرد.

صاحبان اندیشه و قرآن‌پژوهان ژرف‌اندیش با توجه به نیازسنجی که احساس نمودند مسئله
یاد شده را مطمح نظر قرار داده و آثار فاخر و متناسب با نیازهای روز جوامع و سازمان‌ها مبتنی
بر اندیشه‌های قرآنی امام خامنه‌ای تدوین و به مجله «مطالعات قرآن و علوم» ارسال نمودند که
بعد از طی مراحل متعدد ارزیابی و پالایش، مهم‌ترین آنها به زیور طبع آراسته و منتشر شده
است.

علی آقا صفری

۱۴۰۲/۱۱/۲۰